

REDDINGSBRIGADE

Structuurnota REGIONALE VOORZIENING REDDINGSBRIGADES

**Grootschalige inzet van
reddingsbrigades bij overstromingen**

KNBRD Projectgroep Openbare Orde en Veiligheid
Project Regionale Voorziening Reddingsbrigades

IJmuiden, april 2007

www.redned.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Managementsamenvatting	5
3. Aanleiding	7
4. Legitimatie	8
5. Betekenis reddingsbrigades	9
6. Visie	10
6.1. Algemeen	10
6.2. Regionale Voorziening Reddingsbrigades:	10
7. Doelstellingen.....	11
8. Organisatie RVR	12
8.1. Inleiding.....	12
8.2. Nieuwe organisatie	12
8.3. Taakpakket RVR	12
8.4. Operationele sterkte	13
8.5. Opbouw operationele organisatie.....	14
8.6. Versterking koepelorganisatie	16
9. Vloot varend en rijdend materieel.....	20
10. Alarmering en inzetbaarheid	21
10.1. Algemeen	21
10.2. C2000	21
11. Opleidingen	22
12. Geoefendheid	25
12.1. Oefeningen	25
12.2. Operationele inzet.....	25
13. Plan van aanpak pilot RVR	26
13.1. Inleiding.....	26
13.2. Doelen	26
13.3. Sturing.....	27
13.4. Structuur en sterkte pilotregio's.....	27
13.5. Financiering.....	27
13.6. Stappen	28
13.7. Tijdpad	28
13.8. Opleiding en training	28
13.9. Reikwijdte pilot	28
13.10. Verschil NHN en Haaglanden	29
13.11. Risico's en Kritische succesfactoren.....	29
13.12. Evaluatie.....	29
13.13. Besluitstructuur	29
14. Begroting RVR	31
14.1. Begroting regio's	31
14.2. Begroting koepelorganisatie	32
14.3. Totale kosten van de pilots	33
15. Bestuursverklaring	34
16. Bijlage 1: Locatie reddingsbrigades.....	35
17. Bijlage 2: Reddingsbrigades inclusief politieregio's.....	36
18. Bijlage 3: Operationele structuur	37
18.1. Landelijke structuur	37
18.2. Structuur reddingsbrigadecompanie.....	37

1. Inleiding

De Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen (KNBRD) vertegenwoordigt 183 reddingsbrigades en zo'n 5.000 reddingsbrigadevrijwilligers als actieve hulpverleners in Nederland. Zowel de koepelorganisatie als de aangesloten reddingsbrigades hebben het voorkomen (preventief) en bestrijden (repressief) van de verdrinkingsdood in hun doelstellingen staan. Sinds 1915 spannen reddingsbrigades zich hiervoor in, waarbij tot op de dag van vandaag de mate waarin een reddingsbrigade op lokale schaal actief kan zijn, afhangt van het belang dat de lokale overheid hecht aan de waterveiligheid en de reddingsbrigade. Landelijk is naar aanleiding van de watersnoodramp in 1953 de nationale rampenvloot in het leven geroepen. Na de overstromingen in 1993 en 1995 is de inzet van reddingsbrigades bij rampen geregeld middels een convenant met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het Nationaal Rampenfonds. De KNBRD is verantwoordelijk voor het beheer en de inzet van de nationale rampenvloot bij overstromingen, in opdracht van de minister van BZK.

De doorontwikkeling van de hulpverlening bij rampen staat ruimschoots in de belangstelling. Recente rampen en zware ongevallen zijn hiertoe directe aanleiding. Daarbij kan worden opgeteld dat de kans op ramptypen waarbij het water een rol speelt, door de wijziging van het klimaat is toegenomen. Daarmee is de noodzaak ontstaan om de waterhulpverlening in Nederland bij overstromingen beter te organiseren en te equiperen. Met het ministerie van BZK is afgesproken dat gewerkt wordt aan een nieuw convenant dat het bestaande in 2010 vervangt.

Net als bij de andere hulpdiensten is het geoefend blijven voor grootschalige inzet, ook bij reddingsbrigades gewaarborgd door een professionele inzet op lokaal niveau bij de beveiliging van een waterrecreatiegebied. Daarom heeft de KNBRD de betere inbedding van de lokale taken en daarmee het beëindigen van de willekeur van support van reddingsbrigades op lokaal niveau, betrokken in de gesprekken met de rijksoverheid. In de visie van de KNBRD moet de reddingsbrigade in regionaal verband een vaste plaats binnen de nieuw te vormen Veiligheidsregio's krijgen.

De voorgestane verandering van de taken van reddingsbrigades in het kader van openbare orde en veiligheid sluiten goed aan bij de strekking van de beleidsnotitie Rampenbestrijding 2000-2004, de landelijk beoogde Territoriale congruentie en de systematiek, zoals bedoeld in de Wet Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding alsmede het daarin ontwikkelde regionale Beheersplan. Een verdere uitbouw van dit gedachtegoed is te vinden in het nationaal beleidsplan Crisisbeheersing. Hierin wordt nadere uitwerking gegeven aan de landelijke coördinatie van de crisisbeheersing, uitgaande van de veiligheidsregio's als hart van de regionale crisisbeheersings-organisatie. De landelijke inzet van de reddingseenheden van de KNBRD bij rampen gaat straks naadloos aansluiten bij de werkwijze van het LOCC in oprichting.

Naast een operationele en wettelijke borging hoort hier nadrukkelijk ook een financiële borging. Een uitgebreidere inzet van reddingsbrigades, passend bij het dreigingsniveau van watercalamiteiten, vereist op landelijke schaal forse extra investeringen. Op lokale schaal moet de bekostiging van de reddingsbrigade in de optiek van de KNBRD, uniform geschieden, zodat de lokale willekeur de waterveiligheid niet langer in de weg staat.

De KNBRD wil zich in de toekomst meer gaan richten op de versterking van de bestrijding van de verdrinkingsdood en de ondersteuning daartoe van de aangesloten reddingsbrigades. In die visie wordt daarmee meer recht gedaan aan de eigen verantwoordelijkheid van die brigades en tegelijkertijd aan het verhogen van eenduidige beeldvorming ten aanzien van de door hen uitgevoerde taken, uitstraling en kwaliteit.

Dit structuurplan is het resultaat van de door de KNBRD ingesteld werkgroep Openbare orde en Veiligheid (OOV) en beoogt de noodzakelijke verankering en afstemming van reguliere bewaking en inzet ten behoeve van rampenbestrijding te realiseren in Nederland.

Ronald Stoffer
KNBRD-Projectleider Openbare Orde en Veiligheid
Project Regionale Voorziening Reddingsbrigades

Opmerking:

Daar waar u in dit stuk 'veiligheidsregio' leest, kan ook 'regionale brandweer' gelezen worden.

2. Managementsamenvatting

De Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen (KNBRD) is de koepel van alle 183 reddingsbrigades in ons land en heeft als doelstelling het voorkomen en bestrijden van de verdrinkingsdood. Ongeveer de helft van de reddingsbrigades bestrijdt ook echt de verdrinkingsdood en voert op basis van een overeenkomst met de lokale overheid, bewakingstaken uit bij stranden en reactiegebieden in het binnenland. De reddingsbrigades in Nederland stellen zich verder beschikbaar voor hulpverlening bij wateroverlast, overstromingen en dijkdoorbraak. Voor de rijksoverheid is de KNBRD verantwoordelijk voor het beheer en de inzet van rampenvloot.

In 2010 loopt het huidige convenant tussen de KNBRD en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/Nationaal Rampenfonds af. Het ministerie heeft middels een intentieverklaring aangegeven de hulpverlening van reddingsbrigades verder te willen professionaliseren teneinde een betere inzetbaarheid en kwaliteitsborging te realiseren. Hiertoe is door de KNBRD het project Regionale Voorziening Reddingsbrigades (RVR) gestart.

De bestaande structuur van de reddingsbrigades wordt middels de RVR verbonden aan de bestaande hulpverleningsketen op het niveau van een veiligheidsregio. Hierdoor wordt een aanzienlijke stap gezet naar betere multidisciplinaire samenwerking zoals het Kabinet ook beoogt. Bij de RVR aangesloten reddingsbrigades conformeren zich aan de afspraken binnen het samenwerkingsverband gemaakt. De KNBRD neemt als koepelorganisatie de vertegenwoordiging naar de (rijks)overheid voor haar rekening. Vanuit die positie draagt de koepel zorg voor de coördinatie en leiding van (water)rampbestrijding, opleidingen, (multidisciplinaire) oefeningen, materiaalinkoop, -onderhoud en -beheer, preventie, communicatie en de sportactiviteiten van reddingsbrigades.

In de operationele structuur van de RVR wordt de volgende indeling ingevoerd:

- 1 landelijk commandant met plaatsvervanger (bezoldigd) voor participatie in het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (Driebergen)
- Per veiligheidsregio een commandant RVR voor participatie in een operationeel- of beleidsteam
- 7 reddingsbrigadecompanieën o.l.v. Officier van Dienst Reddingsbrigades
- Per reddingsbrigadecompanie 3 reddingsgroepen o.l.v. leider reddingsgroep
- Per reddingsgroep 4 reddingseenheden o.l.v. schipper
- Elke reddingseenheid bestaat uit 5 bemanningen van elk 4 personen
- Landelijk 1 Ondersteuningsgroep van monteurs, verbindingsspecialisten, kwartiermakers, voorlichting, etc.

De operationele sterkte per veiligheidsregio is tenminste een reddingsgroep (4 reddingseenheden en 80 mensen). Per regio worden de reddingbrigades bij elkaar gebracht in een nieuw regionaal bestuur.

Ten behoeve van de invoering van de RVR wordt de landelijke koepel versterkt teneinde een optimale kwaliteitsborging en inzet te waarborgen. Ook de facilitaire en materiële ondersteuning voor de rampeneenheden wordt door de KNBRD verzorgd.

REDDINGSBRIGADE

Ten behoeve van de 84 reddingseenheden, de ondersteuningsgroep, commando en koepelorganisatie zijn voer- en vaartuigen nodig, alsmede verbindingsapparatuur en andere uitrustingsstukken. Voertuigen zijn nieuw binnen de inzet van reddingsbrigades bij calamiteiten. De huidige vloot van rampenvletten wordt de komende jaren vervangen. Momenteel wordt gekeken naar een geschikte opvolger van de vlet. Qua verbindingsapparatuur wordt voor een optimale multidisciplinaire samenwerking overgestapt naar C2000. De overige materialen worden zoals nu ook gebruikelijk, ten behoeve van de reddingseenheden aangeschaft.

De reddingsbrigade-eenheden zijn binnen een uur vanaf de opkomstplaats inzetbaar.

Parallel aan de invoering van de RVR wordt de operationele opleidingsstructuur grondig herzien en qua opleidingsniveaus aangepast zodat de verschillende functionarissen op gelijkwaardig niveau met collega's van andere instanties kunnen samenwerken.

De KNBRD stelt voor de leden van reddingseenheden een oefenverplichting van 50 uur, te behalen uit:

- 4 dagdelen training per jaar a 5 uur
- Deelname aan 1 landelijk en 1 regionale oefening per jaar a 12 uur
- Deelname aan EHBO herhaling 12 uur

Bij de oefeningen geldt een aanwezigheid van minimaal 80% (40 uur).

Naast het jaarlijks oefenen, stelt de KNBRD als eis dat leden van de reddingseenheden, geoefend blijven door minimaal 40 uur operationeel ingezet te worden bij lokale taken. Niet alle leden van reddingseenheden zijn lid van een brigade met een lokale bewakingstaak. Binnen RVR-verband kunnen zij hun operationele inzeturen bij een collega-brigade maken

De nieuwe structuur wordt verkend in twee pilotregio's: Haaglanden en Noord-Holland-Noord. De koepelorganisatie regisseert deze pilots en participeert volwaardig. De pilots hebben een looptijd van een jaar en worden gefinancierd door het ministerie van BZK.

3. Aanleiding

De hulpverlening door de reddingsbrigades in Nederland is aan herijking toe. De borging van inzetbaarheid en kwaliteit is onder invloed van actuele ontwikkelingen gepast en maakt het noodzakelijk te komen tot een wettelijke basis om daarmee tevens te zorgen voor een financiële dekking. De huidige schaal van de structuur in de rampentaken van de KNBRD is te groot en doet onvoldoende recht aan de verantwoordelijkheden van de aangesloten reddingsbrigades. Brigades zouden los van afhankelijkheid van persoonlijke interesses en initiatieven van hulpverleningsinstanties aansluiting moeten kunnen zoeken bij die lokale of regionale hulpverleningsorganisaties gelegitimeerd door regelgeving. De betrokkenheid van brigades bij operationele hulpverleningstaken is een individuele keuze per brigade die andere traditionele reddingsbrigade-activiteiten zoals het geven van zwemondericht en sportbeoefening niet in de weg staat. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van die taken (continuïteit en kwaliteit) dient met name bij betrokken brigades zelf te liggen. De KNBRD dient vooral een rol te hebben op het gebied van normstelling, kwalitatieve en materiele ondersteuning, opleidingen en als koepelorganisatie het voeren van overleg en maken van afspraken met de overheid namens de brigades die zij vertegenwoordigt.

De reddingsbrigades in Nederland zijn zelf verantwoordelijk voor het maken van afspraken met lokale of regionale hulpdiensten en overheden. De kwaliteit van de hulpverlening door de reddingsbrigades is bovendien momenteel te divers en de middelen die daartoe worden gebruikt onvoldoende eenduidig herkenbaar. Het is daarom tevens wenselijk te komen tot een eenduidig beeld en uitstraling van de reddingsbrigades. In het licht van de ontwikkeling van de rampenbestrijding en operationele hulpverlening is het wenselijk dat de koepelorganisatie er naar streeft mee te gaan met landelijke ontwikkelingen en aangesloten reddingsbrigades in staat stelt adequate en slagvaardige hulp te laten verlenen wanneer dit hard nodig is. Het is wenselijk dat reguliere OOV-taken en de inzet voor rampenbestrijding in elkaars verlengde komen te liggen uit oogpunt van efficiëntie, versterking van de organisatie, kwaliteit en continuïteit.

De inzet van reddingsbrigades binnen de hulpverleningsketen is op het gebied van de hulpverlening bij (grootschalige) waterongevallen en rampen onmisbaar. Dat geldt tevens voor de vrijwilligers die verbonden zijn aan deze brigades. Reeds in de beleidsnotitie Rampenbestrijding 2000-2004, "Rampenbestrijding, de veiligheidsketen gesmeed" wordt het belang aangegeven van de inzet van vrijwilliger binnen de rampenbestrijding. Zonder deze inzet zou de hulpverlening minder adequaat en capacitair ontoereikend zijn.

4. Legitimatie

Op de eerste plaats vindt de KNBRD de legitimatie van het project Regionale Voorziening Reddingsbrigades (RVR) in haar eigen doelstellingen: het voorkomen en bestrijden van de verdrinkingsdood met alle ter beschikking staande middelen. De RVR stelt het collectief van reddingsbrigades in Nederland beter in staat deze doelstellingen te behalen.

De intentieverklaring van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is daarnaast de legitimatie vanuit de rijksoverheid voor de inspanningen die noodzakelijk zijn voor het verandertraject. Daarnaast vindt in diverse overlegvormen afstemming plaats met vertegenwoordigers van de NVBR en het ministerie van BZK, V&W en Financiën.

In de concept-Wet op de Veiligheidsregio's draagt het Rijk het bestuur van de Veiligheidsregio op een multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen, te bevorderen (artikel 11, lid 2). Door de RVR wordt de onderlinge samenwerking tussen brigades en andere hulpverleners verbeterd. Reddingsbrigades leveren zo hun bijdrage aan de invulling van dit wetsartikel.

Tenslotte is er voor de specifieke reddingsbrigadetaken in Nederland geen alternatief van voldoende schaalgrootte aanwezig. De reddingsbrigades zijn daarmee de aangewezen partij ook in de toekomst en bij een deels veranderende vraag, hun werkzaamheden uit te blijven voeren.

5. Betekenis reddingsbrigades

Voor de reddingsbrigades in Nederland is zowel op lokale, regionale als nationale schaal, geen alternatief voorhanden. De hulpverlening in Nederland draait voor een belangrijk deel op vrijwilligers en de reddingsbrigades zijn daarbinnen een partij van betekenis. Na de brandweervrijwilligers (ongeveer 20.000), de Rode Kruis-vrijwilligers (ongeveer 10.000) en voor de politievrijwilligers (ongeveer 2.500), tellen de reddingsbrigades gezamenlijk 5.000 vrijwilligers die bij watercalamiteiten goed opgeleid en gemotiveerd ingezet kunnen worden. Vrijwillig is niet vrijblijvend, zoals dit ook het geval is bij bijvoorbeeld brandweervrijwilligers. Er is geen vergelijkbare overheidsinstantie in Nederland die de lokale of landelijke taken van reddingsbrigades kan overnemen.

Tijdens de uitoefening van de lokale taken wordt jaarlijks honderden mensen langs de stranden en bij waterrecreatiegebieden, het leven gered. Een nog veel groter aantal mensen wordt tijdig gewaarschuwd waarmee voorkomen wordt dat men in problemen komt. Lokale brigades zijn zonder tussenkomst van de KNBRD belast met deze bewakingstaken en daadwerkelijke hulpverlening.

Tijdens de inzet bij overstromingen zijn reddingsbrigades in staat binnen een etmaal 3600 mensen te evacueren. Indien nodig kan ook daadwerkelijke hulpverlening plaatsvinden bij gewonden of te water geraakten. De rampenbestrijdingstaken worden momenteel uitgevoerd onder aanvoering van de KNBRD op basis van een convenant met het ministerie van BZK.

De reddingsbrigades in Nederland zijn op verschillende manieren actief met als gemeenschappelijk doel het voorkomen en bestrijden van de verdrinkingsdood. Naast de repressieve taken op lokale schaal en bij rampen, wordt veel aandacht besteed aan het voorkomen van verdrinkingen. Van de in totaal 30.000 reddingsbrigadeleden in Nederland, heeft de meerderheid bij de reddingsbrigade leren zwemmend redden. Het geven van deze opleidingen vormt dan ook een belangrijke activiteit van reddingsbrigades. Tientallen reddingsbrigades leren kinderen voorts zwemmen (elementair). Op regionale, nationale en internationale schaal wordt 'het redden' tenslotte als sport beoefend.

6. Visie

6.1. Algemeen

Nederland is een land waar iedereen op een veilige manier moet kunnen recreëren op en rond het water. Reddingsbrigades hebben hier een essentiële rol in. Meer regenwater, zeespiegelstijging en waterafvoer uit bergachtige gebieden vormen in toenemende mate een bedreiging voor Nederland. Hierdoor is er binnen Nederland behoefte aan meer geld en capaciteit op gebied van het voorkomen van verdrinkingen en daadwerkelijke waterhulpverlening bij overstromingen. Ook hier zijn reddingsbrigades de aangewezen partij om hulp te bieden waar dit nodig is.

6.2. Regionale Voorziening Reddingsbrigades:

Lokaal wat kan, landelijk wat moet

Het project Regionale Voorziening Reddingsbrigades is door de KNBRD in het leven geroepen om de onderlinge samenwerking tussen brigades en met andere hulpverleners op regionale schaal te verbeteren. Lokaal kan men zich aansluiten, maar het hoeft niet. Reddingsbrigades die zich aansluiten bij de RVR, profiteren van efficiency, betere positie, gezamenlijke vertegenwoordiging, etc. Voor deelname aan de rampbestrijding is aansluiting bij de RVR voor reddingsbrigades verplicht.

Landelijk moet de organisatie wel zo opgebouwd worden dat de KNBRD de reddingsbrigades optimaal kan faciliteren in haar behoeftes en dat de met de rijksoverheid overeengekomen prestaties en kwaliteitsnormen gehandhaafd kunnen worden.

Kortweg gaat er het dan om lokaal de samenwerking van reddingsbrigades in een regio te versterken en de lokale taak te ondersteunen waardoor een belangrijke kwaliteitsslag voor de landelijke rampentaak gerealiseerd wordt. Dit alles moet ondersteund worden door een sterke koepel welke als landelijk aanspreekpunt de belangen behartigt van de lokale reddingsbrigades. Ook vindt op landelijk niveau de kwaliteitsborging plaats.

7. Doelstellingen

De KNBRD is van mening dat de komende jaren, meer dan ooit in de 90-jarige bestaansgeschiedenis, de waterhulpverlening in Nederland alle mogelijke support moet krijgen. Op haar beurt zorgt de KNBRD ervoor dat meer vrijwilligers inzetbaar worden voor reddingsbrigadetaken en dat kwaliteit en dienstverlening gegarandeerd kunnen worden. De borging van kwaliteit en continuïteit zorgt ervoor dat reddingsbrigades een betrouwbare partner zijn en blijven binnen de hulpverleningsketen.

De RVR moet voor Nederland het volgende opleveren:

1. Een adequate en beter geëquipeerde inzet van reddingsbrigades in heel Nederland.
2. De kwaliteit van de waterhulpverlening wordt verhoogd.
3. Het potentieel van inzetbare reddingsbrigadevrijwilligers wordt vergroot.
4. Een groter bewustzijn van de veiligheidsrisico's van meer water in Nederland.

Voor de reddingsbrigades in Nederland betekent de RVR voorts:

1. Herziening rampentaak met oog op kwaliteit en continuïteit
2. Creëren eenduidiger beeld KNBRD en (h)erkenning
3. Realiseren wettelijke basis met oog op rampentaak en reguliere taken
4. Erkenning als professionele hulpverlener in Nederland met de daarbij behorende verantwoordelijkheden en ondersteuning (striping en optische- en geluidssignalen).
5. Innovatie van het vak Waterhulpverlening.
6. Eenduidige financiering rampentaak

8. Organisatie RVR

8.1. Inleiding

De bestaande structuur van de reddingsbrigades wordt middels de RVR verbonden aan de bestaande hulpverleningsketen op het niveau van een veiligheidsregio. Hierdoor wordt een aanzienlijke stap gezet naar betere multidisciplinaire samenwerking zoals het Kabinet ook beoogt. Bij de RVR aangesloten reddingsbrigades conformeren zich aan de afspraken binnen het samenwerkingsverband gemaakt. De KNBRD neemt als koepelorganisatie de vertegenwoordiging naar de (rijks)overheid voor haar rekening. Vanuit die positie draagt de koepel zorg voor de coördinatie en leiding van (water)rampbestrijding, opleidingen, (multidisciplinaire) oefeningen, materiaalinkoop, -onderhoud en -beheer, preventie, communicatie en de sportactiviteiten van reddingsbrigades.

De nieuwe structuur wordt verkend in twee pilotregio's: Haaglanden en Noord-Holland-Noord. De koepelorganisatie regisseert deze pilots en participeert volwaardig.

8.2. Nieuwe organisatie

De basis van de nieuwe organisatie wordt gevormd door het bestuur van de RVR. In iedere veiligheidsregio kan een RVR gevormd worden. De operationele sterkte per veiligheidsregio is tenminste een reddingsgroep (4 reddingseenheden en 80 man). Per regio worden de reddingsbrigades bij elkaar gebracht in een nieuw regionaal bestuur.

Onder deze beleidsmatige lijn hangt per regio een operationele organisatie die tenminste uit één reddingsgroep bestaat onder leiding van een Leider Reddingsgroep. De Landelijke sterkte bestaat uit 7 reddingsbrigadecompanieën van elk drie reddingsgroepen. Deze worden middels een spreidingsmodel verdeeld over Nederland, per veiligheidsregio tenminste 1 reddingsgroep. Voor het beheer wordt een clustering gemaakt. Het beheer wordt per reddingsbrigadecompanie georganiseerd. Dit is een cluster van veiligheidsregio's. Daarmee kent de RVR dan 7 beheersteunpunten. De regio die het beheer voor de compagnies organiseert krijgt daartoe een halve fte extra in de begroting.

Het kader van de operationele lijn, net als de bestuurders binnen de RVR-besturen, wordt gevormd door vrijwilligers. Per regio wordt voorzien in een beroepskracht voor coördinatie en ondersteuning in dienst van de veiligheidsregio of regionale brandweer. Op landelijke schaal bij de KNBRD wordt voorzien in een landelijk commandant met plaatsvervanger en een klein bureau van de landelijk commandant om de kwaliteitsborging, opleidingen, grootschalige oefeningen en de contacten met partners op nationaal niveau te verzorgen.

8.3. Taakpakket RVR

De RVR beoogt een structurele inbedding van de lokale reddingsbrigades binnen de Veiligheidsregio's in oprichting of de regionale brandweer. Onder die paraplu is de RVR een samenwerkingsverband van binnen de regio gesitueerde vrijwillige reddingsbrigades. Dit samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor of is inzetbaar bij:

- a. Het op basis van lokale afspraken (overeenkomsten) uitvoeren van toezicht op baders en zwemmers en oppervlaktereddingen ter bestrijding van de verdrinkingsdood, inzet bij lokale of regionale calamiteiten op het water of het ondersteunen van andere hulpdiensten.

- b. Evacuatie en (oppervlakte)redding van mensen en dier bij rampen en zware ongevallen met name in geval van (dreiging van) watersnood (rampenbestrijding)
- c. Verlenen van eerste hulp aan verdrinkingslachtoffers

Bestuur RVR

De aangesloten reddingsbrigades vormen gezamenlijk een overlegorgaan (bestuur RVR) waarin tevens vertegenwoordigers van de veiligheidsregio kunnen zitten. Het bestuur RVR vormt een nieuwe bestuurslaag vanuit de structuur van de KNBRD geredeneerd. Op termijn wordt gezien of deze nieuwe bestuurslaag en de bestaande KNBRD-rayonstructuur samengevoegd kunnen worden. Tot die tijd heeft een kaderlid uit het desbetreffende rayon als toevoerder zitting in het RVR-bestuur. Op deze wijze is ook de link gelegd met het KNBRD-bestuur en de Algemene Ledenvergadering. De uitvoering van taken in het kader van de rampenbestrijding worden uitgevoerd onder regie van de brandweer (of andere hulpdienst afhankelijk van ramptype of proces) en onder operationele aansturing van de reddingsbrigades. Per RVR wordt één commandant RVR aangesteld door het bestuur RVR. De taken onder **a.** worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de betreffende brigade op basis van een convenant met de gemeente, brandweer of CPA. Politiek-bestuurlijk valt de RVR onder het Algemeen Bestuur (vanaf 2008 het veiligheidsbestuur) van de betreffende veiligheidsregio. De taken onder **b.** worden uitgevoerd op basis van de overeenkomst met het ministerie van BZK, maar kan lokaal cq regionaal starten. De taken onder **c.** komen zowel bij **a.** als **b.** voor.

De veiligheidsregio's stellen een coördinator RVR aan. Deze coördinator is belast met:

- de uitvoering en bewaking van de beschikbaarheidsregeling RVR
- (beleidsmatige) ondersteuning van de bij de RVR aangesloten brigades
- materiele zorg, kleding en middelen
- opleidingen en oefening

De besturen van de binnen de RVR aangesloten brigades zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van mensen en middelen. De veiligheidsregio faciliteert de brigades hierin. Tevens heeft het bestuur RVR een toezichthoudende taak ten aanzien van de kwaliteit en inzetbaarheid. Het bestuur RVR legt verantwoording af aan de regionale commandant Brandweer of directeur Veiligheidsregio al naar gelang de inbedding.

8.4. Operationele sterkte

De landelijke capaciteit wordt gebaseerd op de risicofactoren. Dit wordt bij wateroverlast vooral bepaald door het aantal inwoners en de aanwezigheid van water en risicovolle plaatsen (keringen). Als verdeelsleutel wordt uitgegaan van 1 reddingseenheid op 200.000 inwoners. Uitgegaan van 16,5 miljoen inwoners in Nederland, bepaalt dat de sterkte op (naar boven afgerond) 84 reddingseenheden (vletten) die in de eerste lijn inzetbaar zijn. De verdeelsleutel is arbitrair tot stand gekomen, maar kan worden gespiegeld aan de in juli 2005 verschenen notitie Veiligheid Nederland in Kaart van het ministerie van Verkeer en Waterstaat

Ten aanzien van de landelijke spreiding ligt het voor de hand dat rond de grote rivieren en in de Randstad meer eenheden zijn geconcentreerd dan in de dunner bevolkte gebieden van Nederland. Hieronder is de sterkte weergegeven zoals die nu is en zoals die in de nieuwe situatie zou moeten worden.

De huidige verdeling van reddingseenheden wordt weergegeven in bijlage 2 en 3. Hiertoe zijn momenteel ca. 60 brigades beschikbaar. Naar schatting voldoen niet alle brigades aan het gewenste opleidings- en beschikbaarheidsniveau. Dit is in het verleden ook gebleken uit de resultaten van oefeningen. De voorwaarden waaraan brigades dienen te voldoen willen zij deel kunnen nemen aan de RVR zullen moeten worden uitgewerkt. De besturen van de aangesloten brigades dienen garant te staan dat de onder hun verantwoordelijkheid vallende reddingseenheden of bemanningsleden aan de vereiste kwaliteitseisen voldoen en tekenen daartoe jaarlijks een verklaring.

Voor de beheerstructuur wordt voorgesteld te werken met een clustering per reddingsbrigadecompanie. Dit betekent dat er in de huidige planvorming sprake is van 7 beheerregio's.

8.5. Opbouw operationele organisatie

In totaal kunnen binnen de nieuwe structuur zo'n 1.700 reddingsbrigadevrijwilligers betrokken worden bij grootschalige inzetten. Het effectief en efficiënt inzetten van deze hulpverleners dient volgens een strakke structuur te gebeuren.

Rechtspositie bemanning

Bij inzet bij rampen geldt al een landelijke vergoedingsregeling. Te bezien valt of leden van betreffende brigades die aangesloten zijn bij de RVR een aparte rechtspositionele regeling nodig hebben.

Funcities en competenties

Binnen de RVR zijn de volgende functies te onderscheiden:

- Chauffeur-opstapper
- Schipper
- Centralisten
- cdt reddingseenheid (schipper)
- leider reddingsgroep (4 RE's) / hoofd CP)
- OVD-R / commandant reddingsbrigadecompanie (3 a 4 reddingsgroepen)
- HOVD-R
- Commandant RVR
- chef ondersteuning
- landelijk commandant + plv.

De competenties die deze functionarissen dienen te bezitten zullen worden uitgewerkt onder verantwoordelijkheid van de KNBRD. Pas nadat de competenties zijn vastgesteld kan gekeken worden op welke wijze dit niveau gecertificeerd kan worden. Alle functionarissen die inzetbaar zijn dienen aantoonbaar gecertificeerd te zijn. Hierbij kan aansluiting gezocht worden bij landelijk erkende opleidingsinstituten en de door het ministerie van BZK vastgestelde competenties op het gebied van rampenbestrijding.

Ten aanzien van het onderhoud van vaardigheden kan aansluiting gezocht worden bij de leidraad oefenen van de brandweer.

Hieronder beschrijven we deze structuur vanaf het niveau reddingseenheid tot het niveau reddingsbrigadecompanie.

Reddingseenheden

Een reddingseenheid bestaat uit:

- 1 auto
- 1 boot
- 1 bemanning o.l.v. **de schipper**

Een bemanning bestaat uit 4 mensen (2 chauffeurs, 1 schipper + 1 plv. schipper). Met oog op de continuïteit in de inzet heeft men per etmaal per eenheid bij inzet 3 inzetbare bemanningen nodig. Rekening houdend met verlof, werk en ziekte moet een deelnemende brigade ten minste 20 mensen (5 bemanningen) kunnen leveren of daartoe een samenwerking aangaan met andere brigades. De schipper fungeert als commandant van de reddingseenheid.

Reddingsgroep

De reddingsgroep is de kleinste inzetbare eenheid. Een reddingsgroep wordt gevormd door:

- 2 tot 5 reddingseenheden (in de regel 3 reddingseenheden)
- 1 van de schippers fungeert als leider reddingsgroep
- optioneel: een bemanning CP

De **leider reddingsgroep** moet gezien worden als de meewerkend voorman. De reddingsgroep wordt vanaf de wal aangestuurd door de Officier van Dienst – Reddingsbrigade, de **OVD-R**.

Reddingsbrigadecompanie

Een **OVD-R** kan maximaal drie reddingsgroepen aansturen. Daar waar meerdere reddingsgroepen samenwerken onder leiding van een OVD-R, noemen we dit een reddingsbrigadecompanie. De reddingsbrigadecompanie wordt ondersteund door een Commandopost. Landelijk zijn er in preparatief verband 7 reddingsbrigadecompanieën (84 reddingseenheden).

Bij behoefte aan een meer ervaren OVD-R of bij complexe hulpverlening kan behoefte ontstaan aan een HOVD-R. Dit is een adhoc rol en kan zowel door een ervaren OVD-R als door een commandant RVR worden vervuld.

Voor de provinciale, regionale of gemeentelijke coördinatie (operationeel team of beleidsteam) is een **commandant RVR** beschikbaar.

De aangesloten brigades leveren de operationele leiding van de RVR, waartoe mensen worden opgeleid op basis van opgestelde competenties en certificering.

Ondersteuningsgroep

Buiten de reddingsbrigadecompanieën beschikken de gezamenlijke reddingsbrigaderegio's over een Ondersteuningsgroep. Deze groep heeft bij grootschalige calamiteiten de taak ervoor te zorgen dat de reddingsbrigade-eenheden hun werk kunnen verrichten.

De ondersteuningsgroep bestaat uit:

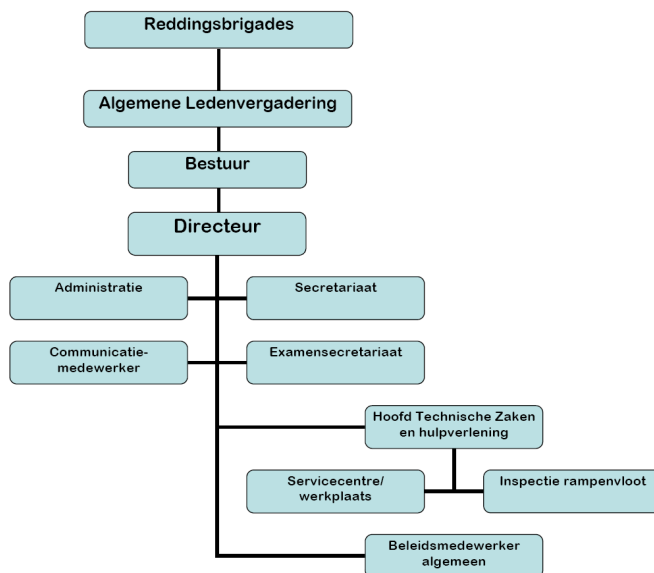
- Leden van de radiofrequentiecommissie (RFC)
- Monteurs varend en rijdend materieel
- Kwartiermakers
- Voorlichting/communicatie
- Ondersteunende staf

8.6. Versterking koepelorganisatie

De in 1917 opgerichte koepelorganisatie KNBRD beschikt over een kleine werkorganisatie die de reddingsbrigades ondersteunt bij hun activiteiten en middels opleidingen en oefeningen zorgdraagt voor het op peil houden van de capaciteiten en het garanderen van de landelijke inzet bij overstromingen.

Het hoogste orgaan van de KNBRD is de Algemene Ledenvergadering. Deze controleert het bestuur en deze laatste wordt op haar beurt ondersteund door een aantal beleidscommissies en de werkorganisatie in IJmuiden. Aan het hoofd van de werkorganisatie (totaal 7,85 fte) staat de directeur. Van de koepelorganisatie worden 2 fte bekostigd vanuit het budget dat behoort bij het beheer en de inzet van de rampenvloot.

Bestaande huidige organisatie schematisch weergegeven:

Bij de werkorganisatie liggen de volgende taken:

1. Rampenbestrijding
 - a. Belevsvorming en –ondersteuning, o.a. financieel beleid en verplichtingen uit ovk met BZK en NRF
 - b. Landelijke oefeningen en oefencyclus
 - c. Communicatie naar brigades
 - d. Landelijk beleid en overleg / vertegenwoordiging
 - e. Kwaliteitsbewaking opleiden
2. Vlootbeheer
 - a. Pakket van eisen
 - b. Aanschaf / vervanging
 - c. Inspectie (materieel + administratie)
 - d. Financiering
 - e. Innovatie
 - f. Contractbeheer brigades
 - g. Beheer reservemiddelen

3. C2000
 - a. aanbesteding randapparatuur
 - b. uitvoering beveiligingsbeleid
 - c. fleetmapbeheer
 - d. eigendomsregistratie RA
 - e. cryptobeheer
 - f. opleiden
 - g. inning en afdracht gelieerden kosten
 - h. aanspreekpunt Service Level Manager
4. Opleiden
 - a. Kwaliteitsbewaking opleiden algemeen
 - b. Opleidingsmakelaar externe opleidingen
 - c. Administratie opleidingen
5. Overige taken
 - a. centrale (leden)administratie
 - b. leiding en secretariaat
 - c. expertisecentrum brigades
 - d. beheer voertuigen
 - e. communicatie en voorlichting
 - f. sportbeleid en ondersteuning sporters / nationale ploegen

Uitbreiding formatie

Ten behoeve van de invoering van de RVR is uitbreiding van het aantal formatieplaatsen noodzakelijk. Het op regionaal niveau beter laten samenwerken van reddingsbrigades waarbij de organisatie en aansturing voor een belangrijk deel aankomt op vrijwilligers, vraagt om een intensieve inzet vanuit de koepelorganisatie. Alleen dan kan de kwaliteit en inzetbaarheid geborgd worden.

Binnen de RVR is bij de start van de pilots voorzien in de volgende nieuwe functies binnen de koepelorganisatie:

1. Landelijk Commandant
2. beleidsmedewerker algemeen (1 fte)
3. beleidsmedewerker opleidingen (0,5 fte)
4. communicatieadviseur (0,5 fte)
5. coördinator C2000

1. Landelijk Commandant

De landelijk commandant of plaatsvervanger vertegenwoordigt de Reddingsbrigades op nationaal niveau in diverse overlegvormen. Hij of zij is tevens aanspreekpunt voor (een deel van) de regionale RVR-coördinatoren en overlegt regelmatig met de regionaal commandanten over de operationele inzet van reddingsbrigades. In de uitvoering wordt hij ingezet bij het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum in Driebergen. Van daaruit wordt de landelijke bijstand gecoördineerd.

NB: De functie van Landelijk Commandant wordt tijdens de pilotperiode door een nader aan te wijzen functionaris als neventaak verricht.

2. beleidsmedewerker algemeen (1 fte)

De beleidsmedewerker algemeen is de rechterhand van de Landelijk Commandant en indien voldoende gekwalificeerd zijn plaatsvervanger. Net als de Landelijk Commandant participeert

de beleidsmedewerker in een deel van de vele platforms die zich in Nederland bezighouden met waterveiligheid en de gevolgen van meer water in ons land. Hij of zij is tevens aanspreekpunt voor (een deel van) de regionale reddingsbrigadecoördinatoren.

3. beleidsmedewerker opleidingen (0,5 fte)

Uitermate relevant onderdeel van de kwaliteitsborging van de reddingsbrigadedienstverlening in ons land, is de mate waarin de reddingsbrigadevrijwilligers opgeleid zijn voor hun taken. Het opleiden blijft een lokale verantwoordelijkheid, conform de landelijke KNBRD-certificering en ondersteund door de koepelorganisatie.

4. communicatieadviseur (0,5 fte)

Alle reddingsbrigades in Nederland opereren als autonome organisaties en bestaan allen uit vrijwilligers. Voor een organisatie als de KNBRD vraagt dit om een flinke inzet op het gebied van interne communicatie. Daarnaast zien we het als onze taak om de burgers gevraagd en ongevraagd te informeren hoe het in Nederland staat met de waterhulpverlening. Het slagen van de RVR hangt voor een deel af van de wijze waarop en de frequentie waarmee met alle brigades gecommuniceerd wordt. Een ander onderdeel van communicatie is die richting collega-hulpverleners. Voor een groot deel van hen is de KNBRD een onbekende partij met onbekende mogelijkheden. Het is in ieders belang hier blijvend verandering in aan te brengen.

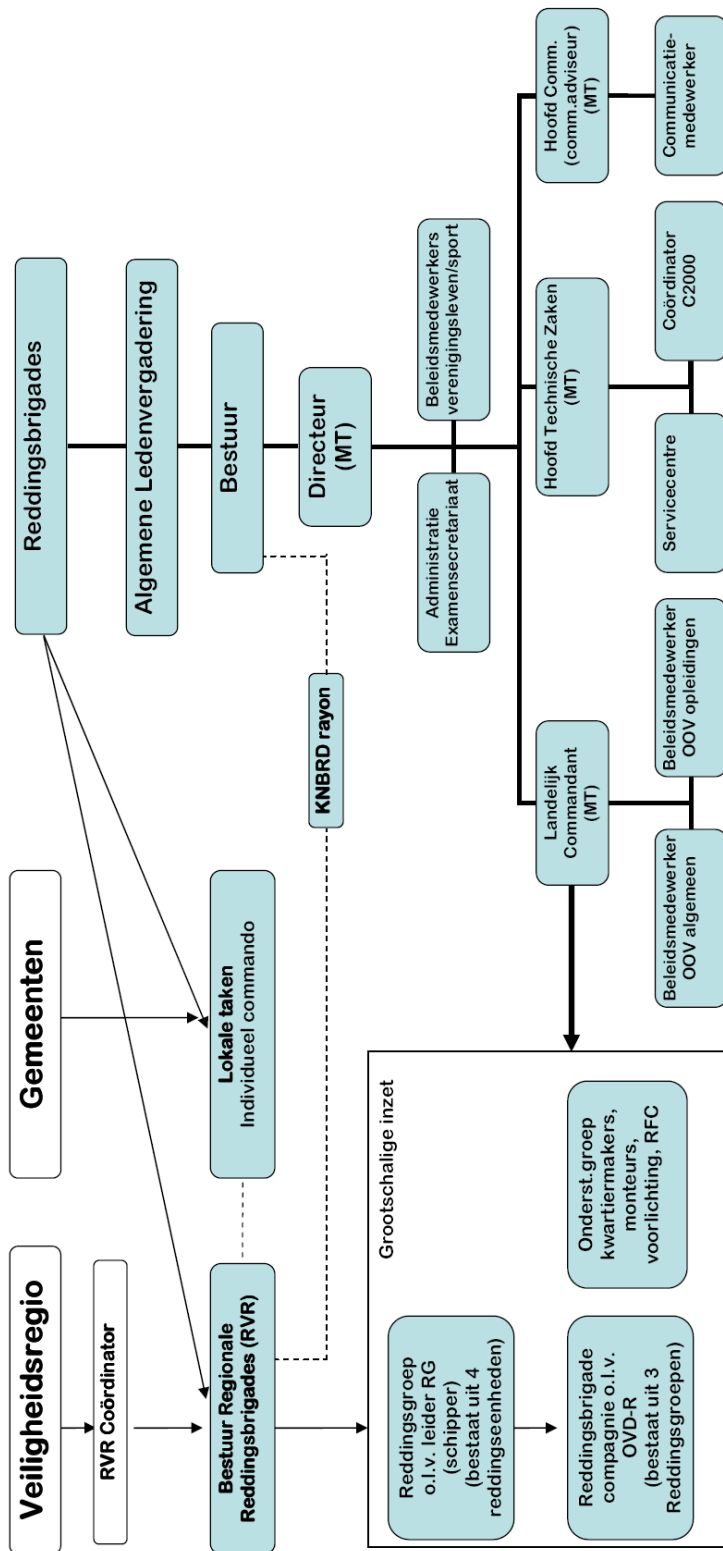
5. Coördinator C2000

Voor het implementeren van C2000, het opstellen van protocollen en begeleiden van reddingsbrigades bij het gebruik alsmede het contact met overheid, wordt een beleidsmedewerker C2000 aangenomen. In zijn of haar portefeuille zit alles met betrekking tot verbindingen, zoals beheer fleetmap, uitvoering en bewaking beveiligingsbeleid, kerninstructie, beheer templates, operationeel beheer randapparatuur, contacten met Service Level Manager DMD en beheerorganisatie, gebruikersondersteuning brigades op het gebied van C2000 en communicatie met betrekking tot het beheer.

Op basis van de evaluatie van de pilots met betrekking tot de koepelorganisatie, wordt de uitbreiding van de formatie voor de volledige invoering van de RVR gedefinieerd. Invoering vindt gefaseerd plaats, voor de versterking van de koepel geldt hetzelfde.

REDDINGSBRIGADE

Nieuwe organisatie schematisch weergegeven:

9. Vloot varend en rijdend materieel

Na goed opgeleide en gemotiveerde mensen is goed materiaal van essentieel belang om effectief op te kunnen treden. Naar aanleiding van de Watersnoodramp in 1953 heeft de KNBRD de beschikking gekregen over een vloot van rampenvletten die bij evacuaties ingezet worden. Oorspronkelijk ging het om een beperkte uitrusting. Na de overstromingen in Nederland in 1993 en 1995 werd de vlettenvloot in zijn geheel vernieuwd en ook werd de uitrusting per eenheid uitgebreid. In de opmaat naar een nieuw convenant met de Rijksoverheid in 2010 wordt onderzoek gedaan naar de vervanging van de huidige vlet. Door de nieuwe structuur is het noodzakelijk het aantal vaartuigen aan te passen en te zoeken naar een nieuw type vaartuig dat zowel voor verkenning, hulpverlening als evacuatie geschikt is. Ook stelt de KNBRD zich op het standpunt dat de bestaande reddingseenheid uitgebreid moet worden met een trekkend voertuig om zo onafhankelijk van particulier transport reddingseenheden naar de plaats van bestemming te brengen. Hieronder een overzicht van het huidige en benodigde materiaal.

Momenteel bestaat de rampenvloot uit 90 vletten. Deze zijn als volgt verdeeld.

- 20 in opslag Wijk bij Duurstede
- 10 NTC IJmuiden (reserve + opleidingen)
- 60 bij brigades

De nieuwe sterkte bestaat uit:

- 84 reddingseenheden

Hiertoe zijn benodigd 88 evacuatievaartuigen:

- 4 NTC IJmuiden (ondersteuningsgroep, reserve + opleidingen) + vlootbeheer
- 10 motoren reserve
- 84 operationele reddingseenheden

Voor het transport van mensen en middelen is vereist:

- 84 voertuigen 4x4 voor vervoer bemanning en boot
- 2 busjes voor vervoer radiocommunicatie
- 4 voertuigen 4x4 voor ondersteuningsgroep
- 2 aanhangers tbv de ondersteuninggroep
- 7 commandovoertuigen
- 3 voertuigen 4x4 tbv bondsbureau (landelijk commandant/ chef ondersteuning/ hoofd communicatie)
- 1 personenauto tbv het bondsbureau (directeur)

10. Alarmering en inzetbaarheid

10.1. Algemeen

De 84 reddingseenheden dienen binnen **een uur** inzetbaar te zijn vanaf de plaats van opkomst. Onder inzetbaar wordt verstaan dat men vanaf de opkomstplaats met mensen en middelen kan vertrekken. Vervolgens is het afhankelijk van de reisafstand hoe snel men binnen het rampgebied inzetbaar is.

De bemanning die verbonden is, dient dus eveneens binnen een uur te kunnen vertrekken. Teneinde de inzetbaarheid te verhogen kan er voor gekozen worden dat reddingseenheden een vooralarm krijgen. Bij langduriger inzet of opschaling dienen meerdere bemanningen inzetbaar te zijn.

De tweede lijn wordt gevormd door de tweede bemanning. Deze dienen binnen een dag inzetbaar te zijn. Inzet en alarmering op hierboven genoemde taken geschiedt op basis van een protocol door tussenkomst van de RAC.

10.2. C2000

Voor de (multidisciplinaire) communicatie is de KNBRD aangewezen als gelieerde. Daarmee zijn reddingsbrigades bevoegd C2000 randapparatuur te gebruiken. De reddingsbrigades kunnen als regionaal gelieerde geautoriseerd worden, gelieerd aan de Veiligheidsregio. Deze brigades dienen dan te voldoen aan de beschikbaarheids- en kwaliteitseisen. Voor de invoering van C2000 binnen KNBRD wordt door de eigen Radio Frequentie Commissie een plan van aanpak gemaakt.

11. Opleidingen

Parallel aan en onlosmakelijk verbonden met de RVR, is de herziening van de opleidingstructuur van de KNBRD. Al sinds jaar en dag ontwikkelt en examineert de KNBRD vakgerichte diploma's die opleiden tot waterhulpverlener. Alle inzetbare vrijwilligers van de organisatie zijn dan ook adequaat voor hun werkzaamheden opgeleid. In dit hoofdstuk beperken we ons tot de vakgerichte waterhulpverleningsdiploma's en de achtergrond van de herstructurering. Alle operationeel inzetbare mensen hebben voorts hun EHV-opleiding gevolgd met verschillende aanvullende modules (reanimatie, AED, etc).

De koepelorganisaties wil door het aanbieden van aansprekende, interessante opleidingen voor jongeren en recreanten bijdragen aan het leren zwemmen en verbeteren van de zwem- en reddingsvaardigheden. Daarnaast wil de KNBRD ook aansluiten bij de ontwikkelingen in de maatschappij en onder andere bijdragen aan de kwalificatie van (jong)volwassenen voor een beroep. In de nieuwe indeling van de opleidingenstructuur van KNBRD is daarom een scheiding gemaakt in:

- a) preventieve en recreatieve opleidingen (het elementair zwemmen en de brevetten);
en
- b) 'beroeps' opleidingen (waarmee iemand in een gezagsverhouding kan functioneren en het diploma kan gebruiken voor een betaalde baan).

Binnen opleidingsgroep bewaking & hulpverlening vallen de huidige KNBRD A en B, strandwacht- en varende redden opleidingen. Deze opleidingen kennen nu nog geen functie georiënteerde opzet. De opleidingen worden in de toekomst (hieraan wordt nu met inzet van externe deskundigen gewerkt) wel functie georiënteerd. Iemand wordt hierdoor in de toekomst niet meer voor strandwachtdiploma A opgeleid, maar bijvoorbeeld voor de functie "waterhulpverlener", toezichthouder zwembaden, etc. Aan deze functie hangen competenties (varen, reddingstechnieken, zwembadontruiming etc.). De functies worden ingedeeld in een zogeheten Competentiegerichte Kwalificatiestructuur (CKS). De functiebenamingen zoals eerder genoemd zijn voorbeelden, de definitieve namen worden onder leden geïnterpreteerd.

De opleidingsgroepen binnen de 'beroeps' opleidingen worden ingedeeld volgens het Europese systeem voor beroepsopleidingen (5 niveaus). Hierdoor zijn opleidingsinhouden en -onderdelen qua niveau uitwisselbaar met de opleidingen die ROC's en AOC's verzorgen. Ook de brandweer, politie, GHOR opleidingen en opleidingen voor zwembadpersoneel zijn hierin ingedeeld. Daarmee is dus ook uitwisseling mogelijk. Hierdoor wordt uniformiteit in opleidingsniveaus gerealiseerd en is het makkelijker om verworven competenties (bijvoorbeeld in de opleiding geleerd) te erkennen, maar omgekeerd zullen steeds meer ROC's en AOC's competenties die zijn opgedaan in bijvoorbeeld (sport) opleidingen binnen verenigingsverband erkennen. Alle beroepsopleidingen in Nederland zijn ingedeeld in een niveau. Per niveau neemt de complexiteit van de werkzaamheden, de mate van zelfstandigheid en de mate van verantwoordelijkheid toe. Een opleiding op het zelfde niveau kan gedeeltelijk dezelfde opleidingsinhoud bevatten als een andere opleiding op hetzelfde of een hoger niveau (de opleiding tot beveiligingsbeambte niveau 2 bijvoorbeeld bevat dezelfde opleidingsinhoud voor gebiedsinrichting als de opleiding hovenier niveau 2, terwijl ze voor een heel andere functie kwalificeren). Dit is ook zo voor de instructieopleidingen. Een assistent instructeur moet kennis en ervaring hebben op het gebied van bijvoorbeeld zwemmend redden (ervaringsniveau KNBRD-A) om anderen dit ook te kunnen aanleren. De

assistent instructeur heeft echter ook didactische vaardigheden nodig om zijn kennis en ervaring te kunnen overbrengen.

Voor bovenstaande opleidingen zijn de functieprofielen inmiddels beschreven en moet de examinering en opleiding nog worden omgezet naar moderne en eigentijdse opleidingen. Om dit te realiseren worden de volgende activiteiten ondernomen:

- a) De examinering en opleidingen worden herzien zodat deze aansluiten op de nieuw beschreven functieprofielen, hierbij wordt dat wat goed is behouden, maar daar waar inhoud, techniek of opzet beter kan worden aanpassingen aangebracht;
- b) In het aangepaste programma krijgt flexibiliteit en goede doorstroom extra aandacht zodat overlap in opleidingsinhouden en andere (leeftijds)drempels zo veel mogelijk voorkomen wordt en competenties die aangetoond worden ook erkend worden;
- c) In de aangepaste programma's wordt nadruk gelegd op het leren in de praktijk waardoor veel beter dan voorheen op de locale (bewaking/ zwembad) situatie kan worden ingespeeld;
- d) Het bevoegdheidensysteem (bondsofficials) wordt vereenvoudigd en het behalen van bevoegdheden wordt in en aan de opleidingstrajecten voor hogere bondsopleidingen gekoppeld zodat het behalen van bevoegdheden minder tijd in beslag neemt;
- e) Brigades (klanten) worden via werkgroepen en themabijeenkomsten in herzieningstrajecten betrokken zodat zij zich ook kunnen herkennen in de nieuwe opleidingen en diploma's en een breed draagvlak ontstaat;
- f) Aan kennis en vaardigheden van instructeurs en bondskader (examinatoren) wordt extra aandacht besteed, o.a. door landelijke bijscholingsprogramma's over nieuwe inzichten en technieken, bijscholingen in de rayons etc.;
- g) Voor de nieuwe opleidingsprogramma's worden de bestaande handleidingen herzien, aangevuld en wordt interactief materiaal ontwikkeld zodat het leren in de praktijk ondersteunend wordt met leuke, interessante en uitdagende leermiddelen die kandidaten prikkelt;
- h) De naamsbekendheid en uitstraling van de opleidingsprogramma's wordt, met behoud van de historische elementen, in de markt gepositioneerd.
- i) De administratieve organisatie wordt gestroomlijnd en geautomatiseerd waardoor examenaanvraag en afwikkeling minder administratietijd kost;
- j) De Opleidings- en Examen Regeling (OER) wordt als gevolg van bovenstaande punten en de reeds opgedane ervaringen bijgesteld om zo een zo eenvoudig mogelijke regeling te behouden die regelt wat noodzakelijk is en ruimte biedt daar waar dit kan.

De bijstelling en vernieuwing van de opleidingen en examens levert brigades het volgende op:

- Aansluiting van brevetten (ook in leeftijd) op vervolgoopleidingen waardoor een lastige leeftijdsgroep makkelijker binnen de vereniging gehouden kan worden;
- Hogere opleidingen die praktijkgericht zijn, op elkaar aansluiten zonder onnodig dingen dubbel te leren en qua opzet aansluiten bij dat wat kandidaten ook in het voortgezet en beroepsonderwijs gewend zijn;
- Bijscholingsprogramma's voor instructeurs en (bonds)kader die via het rayon kunnen worden verzorgd;
- Landelijk eenduidige procedure voor examenaanvraag en afwikkeling die tevens geautomatiseerd zal worden (gekoppeld aan de ledenadministratie);
- Transparante regelingen voor examens, dispensaties, bevoegdheden, etc.;
- Stimulans voor leden om ook kadertaken uit te gaan voeren.

REDDINGSBRIGADE

Voor de operationele inzetbaarheid van de reddingsbrigades betekent dit:

- Betere samenwerking met collega-hulpverleners
- Uniformiteit in opleidingen per operationeel niveau
- Herkenbaarheid van opleidingsniveaus van reddingsbrigadevrijwilligers

De herziening van de opleidingsstructuur, direct gekoppeld aan de RVR, betekent investering op de volgende terreinen:

- Ontwikkeling competentieprofiel Ovd-R en verbindingSCOördinator
- Inkoop scholing ten behoeve van nieuwe medewerkers RN (scholing ramporganisatie bij NIFV)
- Ontwikkeling specifieke scholingen ten behoeve van rampeninzet

Bij 1 en 3 wordt een externe procesbegeleider aangetrokken die veel kennis en ervaring in ontwikkeling van opleidingen heeft (als procesbegeleider).

12. Geoefendheid

12.1. Oefeningen

Binnen het huidige convenant met het ministerie van BZK staat beschreven dat de KNBRD jaarlijks een nationale- en een regionale oefening organiseert om de eenheden geoefend te houden voor hun taken bij overstromingen. De afgelopen jaren is met wisselend succes getracht de oefeningen multidisciplinair plaats te laten vinden. De KNBRD heeft de verwachting dat de tijd rijp is om dergelijke overstromingsoefeningen jaarlijks op grote schaal en multidisciplinair te organiseren. De reddingsbrigades zullen dan ook aanhaken bij door andere georganiseerde oefeningen en in overleg met BZK en partners in de hulpverleningsketen, zelf oefeningen organiseren.

De KNBRD stelt voor de leden van reddingseenheden een oefenverplichting van 50 uur, te behalen uit:

- 4 dagdelen training per jaar a 5 uur
- Deelname aan 1 landelijk en 1 regionale oefening per jaar a 12 uur
- Deelname aan EHBO herhaling 12 uur

Bij de oefeningen geldt een aanwezigheid van minimaal 80% (40 uur).

12.2. Operationele inzet

Naast het jaarlijks oefenen, stelt de KNBRD als eis dat leden van de reddingseenheden, geoefend blijven door minimaal 40 uur operationeel ingezet te worden bij lokale taken. Niet alle leden van reddingseenheden zijn lid van een brigade met een lokale bewakingstaak. Binnen RVR-verband kunnen zij hun operationele inzeturen bij een collega-brigade maken.

Voor deelname aan de oefeningen ontvangen de leden van de reddingseenheden een vaste onkostenvergoeding.

13. Plan van aanpak pilot RVR

13.1. Inleiding

Dit plan beoogt de doelstellingen te formuleren voor de uitvoering van een pilot in het kader van het project Regionale Voorziening Reddingsbrigades. Daarnaast zullen in dit plan de stappen worden uiteengezet, die in dit kader worden gezet om tot die uitvoering te komen.

Door de KNBRD, de koepelorganisatie van reddingsbrigades in Nederland, is in augustus 2006 een projectplan en structuurplan bij de directeur Crisisbeheersing ingediend voor de herziening van de rampentaak en organisatie van Reddingsbrigades Nederland. De beoogde nieuwe organisatievorm wordt genoemd de Regionale Voorziening Reddingsbrigades (RVR). Door de directeur Crisisbeheersing, dhr. Geveke, van het ministerie van Binnenlandse Zaken is in zijn brief van 20 november 2006 met kenmerk 2006-367623 ingestemd met de uitvoering van twee pilots, één in de regio Noord Holland Noord en één in de regio Haaglanden. De instemming vond plaats onder voorwaarde van inzicht en instemming vooraf in de doelen en de kosten van de pilots.

De uitvoering van de pilots volgt op de intentieverklaring van 19 december 2005 met kenmerk 2005-319568, eveneens van de directeur Crisisbeheersing, waarin de KNBRD wordt erkend als partner in de rampenbestrijding en de voortzetting van de overeenkomst daartoe tussen Reddingsbrigades Nederland en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) na 2010. In diezelfde brief worden de reddingsbrigades aangewezen als C2000-gelieerde.

13.2. Doelen

Voordat de beoogde RVR landelijk kan worden geïmplementeerd, zal in twee veiligheidsregio's een pilot worden uitgevoerd. In de regio Haaglanden zal de pilot plaatsvinden binnen de organisatie van de Regionale Brandweer onder verantwoordelijkheid van de Regionaal Commandant Brandweer. In de regio Noord Holland Noord vindt de pilot plaats binnen de organisatie van de Veiligheidsregio onder verantwoordelijkheid van de directeur Veiligheidsregio.

De pilots kennen binnen een doorlooptijd van 1 jaar het volgende algemene doel:

Vormgeving van de Regionale Voorziening Reddingsbrigades in beide regio's naar het beoogde eindmodel conform het structuurplan RVR

Dit kan worden gerealiseerd door de volgende subdoelen:

- 1) de realisering van de operationele ondersteuning van deelnemende reddingsbrigades op het gebied van opleiding, oefening en alarmering
- 2) de inrichting en het beheer van de toegekende hoeveelheid reddingseenheden
- 3) de inrichting van de structuur en commandovoering van de RVR
- 4) de inrichting van de ondersteuningsgroep bij de KNBRD

Verantwoordelijkheden

In het kader van de pilot zijn als organisatie betrokken:

REDDINGSBRIGADE

- het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, directie Brandweer en GHOR (min BZK)
- de veiligheidsregio Noord Holland Noord (VR NHN)
- de Hulpverleningsregio Haaglanden (HRH)
- de Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen (KNBRD)
- de deelnemende reddingsbrigades

Organisatie	Verantwoordelijkheden:
Min BZK	- Opdrachtgever en Financiering
VR NHN en de HRH	- Aanstelling coordinator - Operationele en beheersmatige ondersteuning
KNBRD	- Begeleiding pilot (projectgroep) - Landelijk Vlootbeheer - Levering middelen (ten dele) - Implementatie C2000 - Communicatie in- en extern - Kwaliteitsborging
Deelnemende reddingsbrigades	- Levering mensen - Levering leidinggevend - Vorming overlegorgaan RVR

13.3. Sturing

Gedurende de pilot zal vanuit de projectgroep RVR voor de uitvoering een uitvoerend projectleider worden benoemd. Hij zal met name afstemmen met de coordinator RVR van de veiligheidsregio. De projectleider RVR en de bestuursportefeuillehouder van de KNBRD is aanspreekbaar voor het proces voor de directeur VR of Regionaal Commandant brandweer.

De deelnemende reddingsbrigades vormen tezamen met de regio een overlegorgaan, het bestuur RVR. Hierin wordt de voortgang van de implementatie van de RVR bewaakt en de communicatie naar de deelnemende brigades verzorgd. De vrijwilligers kennen vooralsnog geen aparte rechtspositie, anders dan als vrijwilliger van hun eigen reddingsbrigade.

Vanuit de stuurgroep RVR zal de sturing plaatsvinden op beide pilots.

13.4. Structuur en sterkte pilotregio's

Beide pilotregio's worden gefaciliteerd voor de vorming van twee reddingsgroepen (acht reddingseenheden) per regio. Tevens zullen de pilotregio's worden aangewezen als zogenaamde "steunpuntregio's" die belast worden met het beheer van een reddingsbrigadecompanie.

13.5. Financiering

Het ministerie van BZK zal de pilot financieren op basis van de begroting. De begroting is zodanig opgesteld dat dit de totale financiering regelt per reddingseenheid of –groep. Dit budget bestaat voor een deel uit een investering en een exploitatie en is zodanig opgesteld dat daarmee een reddingsgroep een jaar te faciliteren is.

13.6. Stappen

Teneinde de RVR te realiseren zijn de volgende stappen te onderscheiden:

1. akkoord BZK en veiligheidsregio's op plan van aanpak en begroting
2. voorlichtingsbijeenkomst voor brigades in beide regio's:
 - a. uitleg doelen pilot en structuur
 - b. verwachtingen, competenties, oefenverplichting
 - c. opgeven van bemanningsleden
 - d. spreiding over regio
3. opstellen profiel coordinator
4. formele aanmelding brigades bij RVR
5. start werving coordinator
6. startbijeenkomst Veiligheidsregio en RB-besturen
7. aangaan verplichting door besturen van deelnemende brigades
8. vorming bestuur RVR
9. aanstelling coördinator veiligheidsregio
10. alarmering- en beschikbaarheidsregeling
11. samenstelling bemanningen
12. verwerving materieel
13. opstellen en uitvoeren opleidings- en trainingsprogramma
14. regionale oefening

13.7. Tijdpad

De doorlooptijd van de pilot is één jaar vanaf stap 2. Halverwege dit jaar zal een tussentijdse evaluatie plaatsvinden. Uiterlijk na een half jaar zal stap 8 moeten zijn gerealiseerd.

13.8. Opleiding en training

Het lidmaatschap van de RVR brengt een oefenverplichting voor de bemanningsleden mee. Deze bestaat uit:

- 40 uur operationele inzet per jaar
- 56 uur oefenverplichting, te behalen uit:
 - 4 dagdelen training per jaar a 5 uur
 - Deelname aan 1 landelijk en 1 regionale oefening per jaar a 12 uur
 - Deelname aan EHV basis of herhaling 12 uur
 - Aanwezigheid van minimaal 80%

Naast de training moeten alle deelnemende reddingsbrigades verklaren dat zij bereid zijn er naar toe te werken dat alle bemanningsleden volledig gecertificeerd worden voor zover men dat nog niet is conform de normering van de KNBRD.

13.9. Reikwijdte pilot

In het kader van de pilot liggen er diverse taken bij de koepel. Hierbij moet gedacht worden aan het vele overleg om het project te realiseren, interne en externe communicatie (voorlichting en PR), implementatie van C2000, herziening opleidingen en het opleiden van diverse functionarissen. Voor de operationele inzet in de pilotregio's en landelijk bij rampenbestrijding wordt voorgesteld tevens de Ondersteuningsgroep in deze fase te

realiseren. Teineinde deze mogelijk te maken wordt voorgesteld deze direct in de financiering van de pilot mee te nemen.

13.10. Verschil NHN en Haaglanden

In de regio Noord Holland Noord zal de RVR geïmplementeerd worden onder de verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio. In de regio Haaglanden zal dit plaatsvinden bij de Hulpverleningsregio Haaglanden. Voor beide varianten is iets te zeggen.

In de Veiligheidsregio worden juist de dwarsverbanden van de verschillende organisatie in de rampenbestrijding aangebracht. De regio NHN is een zeer waterrijke omgeving en kent vele actieve reddingsbrigades. De VR NHN legt zich om die reden juist specifiek toe op de organisatie van de waterhulpverlening als aparte tak.

De regio Haaglanden is een regio waar reeds diverse reddingsbrigades gelieerd zijn aan de brandweer als faciliterende organisatie of zelfs opdrachtgever cq subsidieverstrekker. De brandweer organisatie is bij uitstek de organisatie die sterk is op het gebied van preparatie en verantwoordelijk voor redding van mens en dier onder andere bij waterongevallen.

Binnen de beide pilots zal nadrukkelijk bekeken worden welke organisatie het meest geeigend is de RVR onder zijn hoede te nemen.

13.11. Risico's en Kritische succesfactoren

Vanaf het accord van BZK en beide regio's zal de voortgang vooral afhangen van de medewerking van de deelnemende brigades en de beschikbaarstelling van capaciteit bij de veiligheidsregio of regionale brandweer. Het werven en aanstellen van de coördinator kan voor vertraging zorgen. Voor de verwerving van de middelen is de medewerking van de LFR vereist. Hiertoe zal BZK dan ook opdracht moeten geven.

Tenslotte is het ministerie gevraagd een uitspraak te doen over de uitvoering van de voertuigen ten aanzien van met name de striping.

13.12. Evaluatie

Er zal op drie niveaus worden geëvalueerd: lokaal, in de Stuurgroep RVR en bij het ministerie van BZK.

In de evaluatie wordt getoetst op:

- 1) Is de vorming van de RVR tot stand gekomen
- 2) Zijn de betrokken reddingsbrigades in staat geweest voldoende gekwalificeerde bemanningen te leveren.
- 3) Is de structuur en personele sterkte van de regio voldoende ondersteunend voor een adequate hulpverlening.

Deze criteria zullen nader geconcretiseerd moeten worden om te kunnen toetsen.

13.13. Besluitstructuur

Het ministerie van BZK, directie Brandweer en GHOR zal de uitvoering en financiering van de pilots moeten fiatteren. Over de wijze waarop zal instemming moeten zijn met het

REDDINGSBRIGADE

regionaal bestuur van de pilotregio's, de regionaal commandant van de regio Haaglanden en de directeur Veiligheidsregio Noord Holland Noord.

Over de wijze van implementatie wordt overleg gevoerd tussen de regionaal commandant cq de directeur Veiligheidsregio met het bestuur RVR van de reddingsbrigades.

De aansturing van de coordinator RVR ligt bij de werkgever. Deze heeft tevens periodiek contact met de stuurgroep en de projectleider van de KNBRD over de voortgang. De coordinator heeft de uitvoerend projectleider van betreffende regio als aanspreekpunt.

Bij het naar tevredenheid uitvoeren van de pilot wordt beoogd de RVR landelijk uit te rollen. De instemming daarmee zal zeer waarschijnlijk een besluit worden van de landelijke politiek.

14. Begroting RVR

Hieronder volgt de begroting voor de additionele kosten van de RVR in de pilotperiode. De uitkomst van de pilots in de twee regio's Haaglanden en Noord-Holland-Noord is bepalend voor het vervolg en de daarmee samenhangende kosten.

14.1. Begroting regio's

A. Begroting pilot RVR: REGIO'S									
inzet	reddingsseenheid	reddingsgroep (4 eenheden)	totaal twee pilotregio's, 4 reddingsgroepen	aantal	euro's	aantal	euro's		
coördinator (fte)	0,125	9.563	38.250	0,5	38.250	3	2.295.000		
- terreinvoertuig	1	12.000	48.000	4	48.000	16	192.000		
- vaartuig	1	pm	pm	4	pm	16 pm			
- onderhoud		1.500	6.000		6.000		24.000		
- stalling		5.000	20.000		20.000		80.000		
- brandstof		1.500	6.000		6.000		24.000		
- verzekering		2.000	8.000		8.000		32.000		
- 5 bemanningen:							0		
kleding	20	2.000	8.000	80	8.000	320	32.000		
4 dagdelen training		2.500	10.000		10.000		40.000		
3 oefeningen regionaal		7.500	30.000		30.000		120.000		
1 schipper + 1 plv	10			40		160	0		
opleiden 100%		3.200	12.800		12.800		51.200		
uurvergoeding		2.500	10.000		10.000		40.000		
2 chauffeurs/opstappers	10			40		160	0		
opleiden 100%		3.200	12.800		12.800		51.200		
uurvergoeding		2.500	10.000		10.000		40.000		
		54.963	219.850		219.850		955.900		
NB: De middelen zoals de terreinvoertuigen worden in deze begroting afgeschreven tot 0. Indien uitgegaan wordt van een restwaarde, heeft dit een positieve uitwerking op de beschreven termijnen.									
Specificaties									
coördinator				vaartuigen					
salarisgroep 9	53.000			uitgegaan van beschikbare vaartuigen					
overhead	18.000								
vervoer (0,5 auto)	4.500			vervoermiddelen					
opleiden	1.000		60000	investering					
	76.500		5	afschrijving in jaren					
oefenen/opleiden		per persoon							
3 oefeningen	30.000			3 oefeningen per jaar per veiligheidsregio				ad*) 1 dagdeel training.	150
4 dagdelen training*	10.000			dagdelen training per veiligheidsregio				instructeur	20
EHV		150		basis of herhaling				reiskosten	72
vaarbewijs (alleen schippers)		70		70 éénmalig 350 (1 x per 5 jaar ivm verloop)				koffie e.d. 3.-pp	70
module rampbeestr. nibra (alleen schippers)		100		100 éénmalig 500 (1 x per 5 jaar ivm verloop)				lokatie	100
uurvergoeding (50uurx5euro)		250						diverse (lotus, mat	412
								6 x 4 dagdelen	10.000

14.2. Begroting koepelorganisatie

B. Begroting pilot RVR: Koepel KNBRD		
<i>personeel</i>		
landelijk commandant	pm	na de pilot in te vullen
beleidsmedewerker algemeen 1,0	€ 76.500,00	
beleidsmedewerker opleidingen 0,5	€ 38.250,00	
Communicatieadviseur 0,5	€ 38.250,00	
<i>C2000</i>		
kosten C2000	€ 43.250,00	
<i>opleidingen (out of pocket kosten)</i>	€ 65.000,00	
<i>pr (out of pocket)</i>	€ 25.000,00	
<i>kosten landelijke oefeningen</i>	pm	uit huidige OVK BZK
<i>dekking overhead Redned</i>	€ 50.000,00	(zie toelichting)
<i>ondersteuningsgroep</i>	€ 219.850,00	
<i>vlootbeheer</i>	pm	uit huidige OVK BZK
	€ 556.100,00	
Toelichting		
<i>opleidingskosten</i>		
Ontwikkeling competentieprofiel OvD-R, cdt-RVR, landelijk cdt en verbindingcoördinator		€ 30.000,00
Inkoop scholing tbv nieuwe medewerkers KNBRD (scholing ramporganisatie)		€ 15.000,00
Ontwikkeling specifieke scholingen tbv rampinzet (examenring, opleiding en leermiddelen)		€ 20.000,00
Totaal:		€ 65.000,00
<i>kosten pr</i>		
websitebeheer		
werving en PR		
externe communicatie (persvoorlichting)		
Interne communicatie		
huisstijl		
<i>C2000</i>		
C2000 middelen	investering	
C2000 2e + 3e lijns	gelieerdebijdrage	
C2000 1e lijns	€ 5.000,00	
coördinator C2000	€ 38.250,00	
totaal	€ 43.250,00	
<i>Ondersteuningsgroep</i>		
1 reddingsgroep	€ 219.850,00	
10 reserve motoren	investering	
2 aanhangers	investering	
7 commandovtg	investering	
2 personenbusjes	investering	
totaal	€ 219.850,00	

14.3. Totale kosten van de pilots

Voor de versterking van de koepelorganisatie KNBRD, geldt de volgende begroting.

2 pilotregio's	€	955.900,00
Koepel KNBRD	€	556.100,00
Totaal	€	1.512.000,00

15. Bestuursverklaring

IJmuiden, 11 april 2007

Het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen, in vergadering bijeen op 19 maart 2007 te IJmuiden, verklaart dat deze structuurnota met veel zorg en aandacht opgesteld is, dat de inhoud past binnen het door de Algemene Ledenvergadering van de KNBRD goedgekeurde beleid.

Het bestuur van de KNBRD beschouwt de Regionale Voorziening Reddingsbrigades als een essentiële stap naar versterking van de inzet van reddingsbrigades, lokaal en nationaal, en een goede stap op weg naar structurele inbedding van het werk van reddingsbrigades in het hele land.

Het bestuur van de KNBRD bedankt iedereen, binnen en buiten onze organisatie, die meegewerkt heeft aan de totstandkoming van deze structuurnota.

Namens het bestuur:

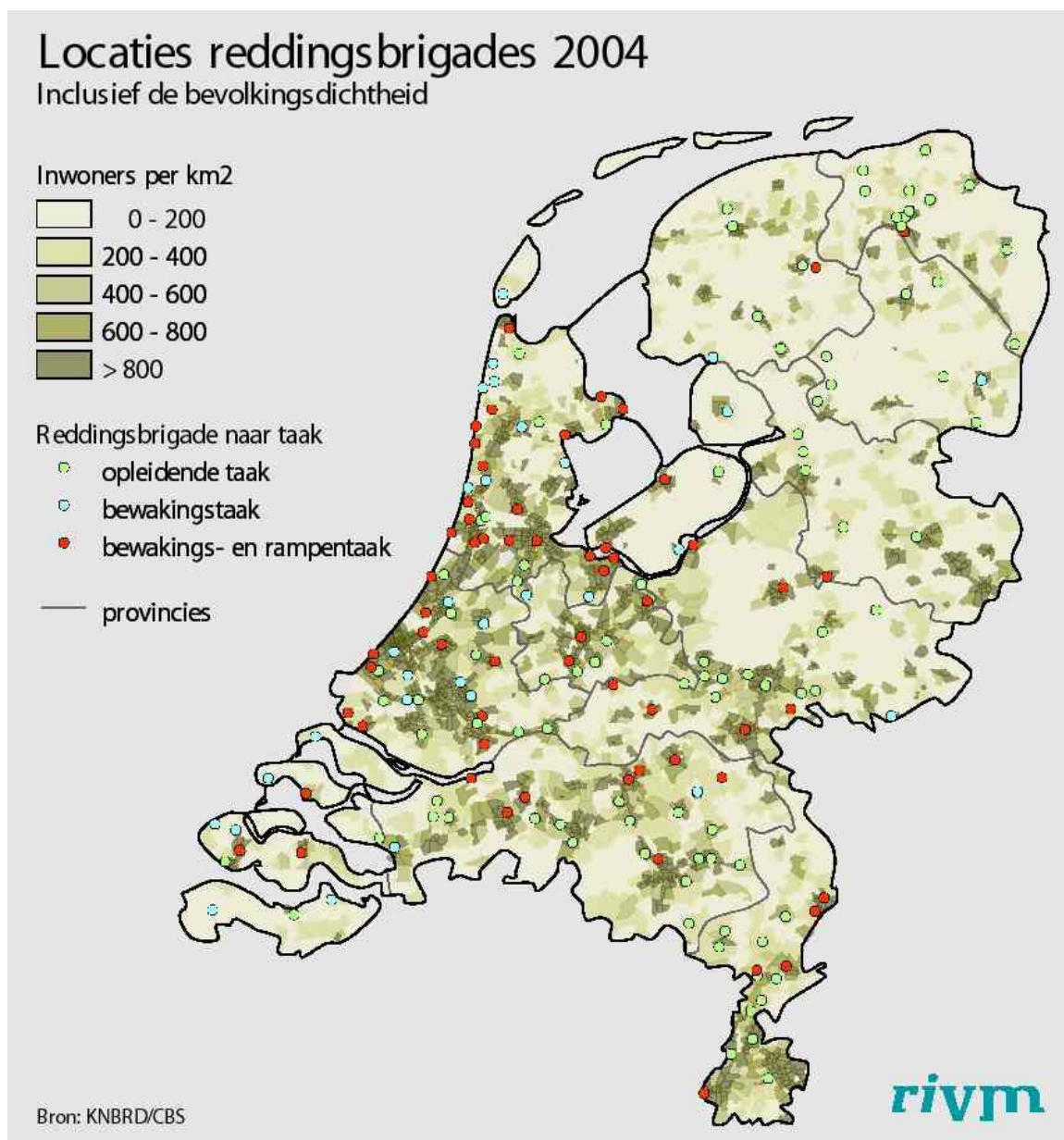

G.A.J.M. Dankers
Waarnemend voorzitter

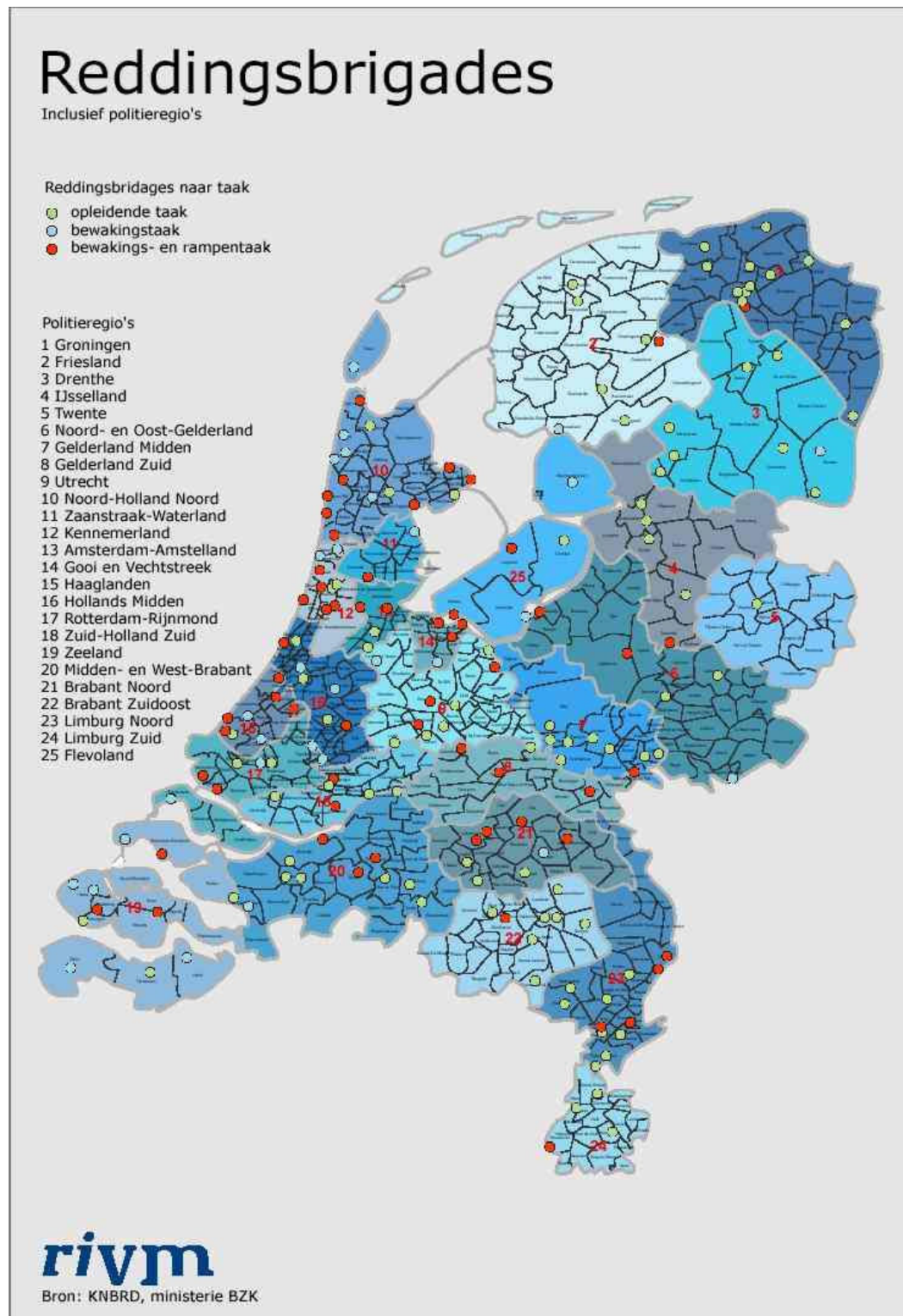

Th. Ter Stege
Secretaris

16. Bijlage 1: Locatie reddingsbrigades

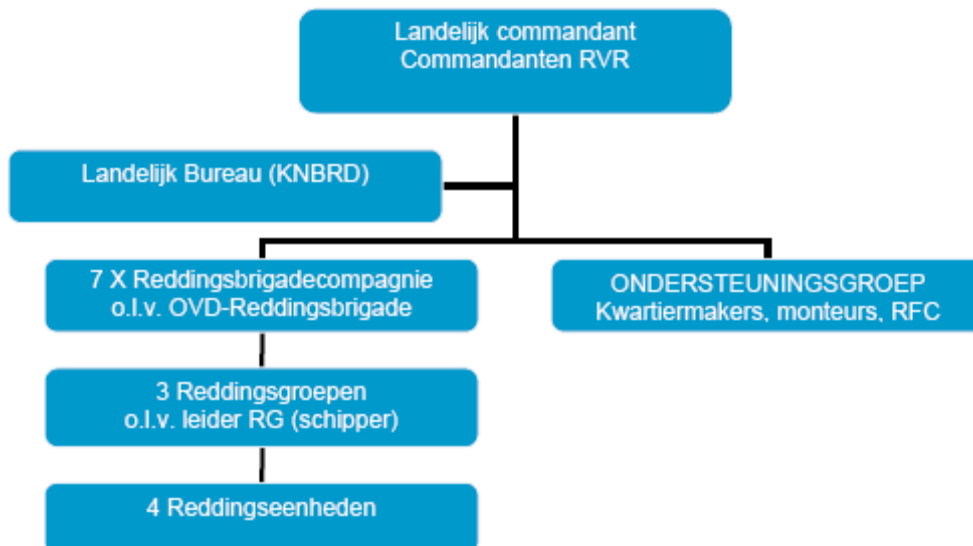

17. Bijlage 2: Reddingsbrigades inclusief politieregio's

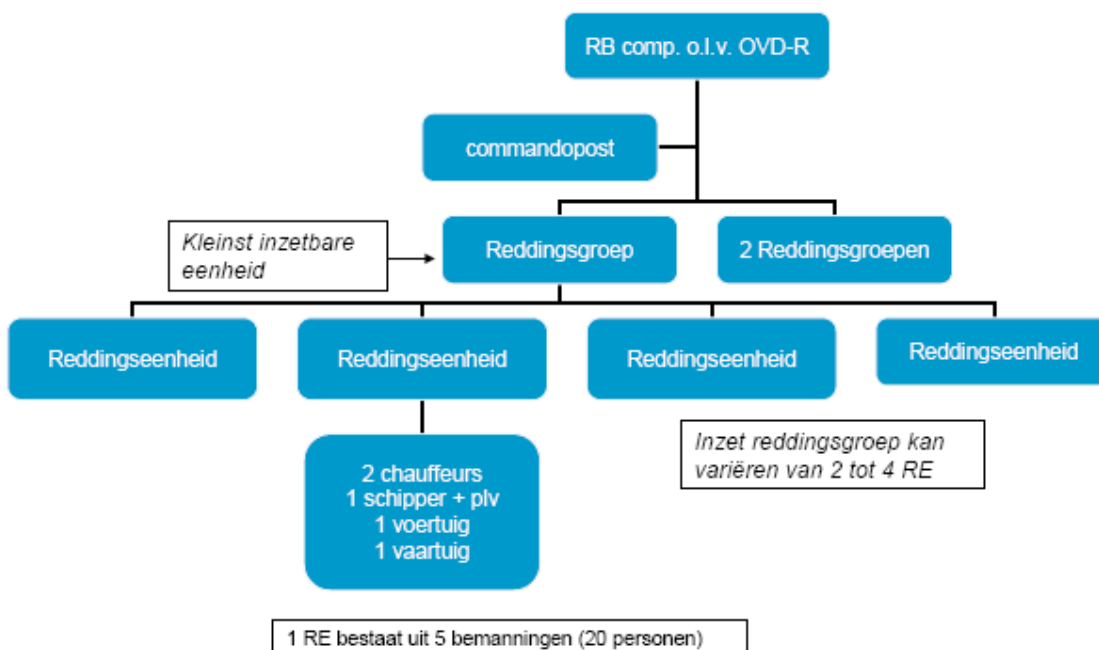

18. Bijlage 3: Operationele structuur

18.1. Landelijke structuur

18.2. Structuur reddingsbrigadecompanie

**Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen
Reddingsbrigades Nederland**

Dokweg 149
1976 CA IJmuiden
0255 545858
postmaster@redned.nl

www.redned.nl